

Paviljongen i Kristiansand

Eli Stålesen er sykepleier og aromaterapeut. Hun arbeider for tiden med unge med muskelsykdommer ved en av de videregående skolene i Kristiansand.

(Foto Tor Visnes).

Paviljongen er en avdeling av Kvadraturen Videregående skole i Kristiansand. Avdelingen har 20 elever. Personalet innehar en bredt sammensatt kompetanse og består av spesialpedagoger, arbeidsterapeuter og logoped

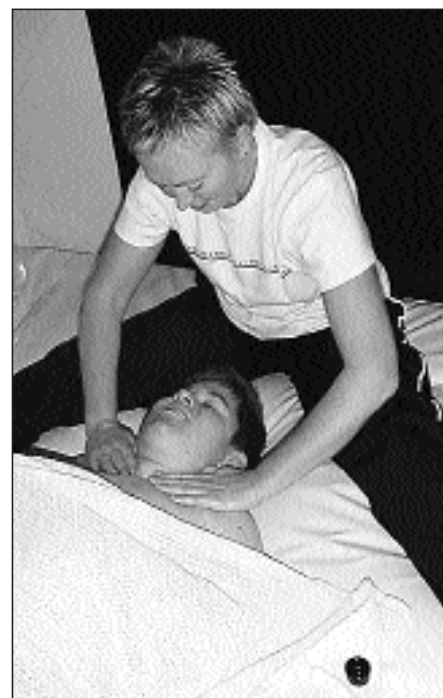
Elevgruppen er preget av mangefold. Det gjelder også mulighetene for den enkelte. Dette gjenspeiler seg i en undervisning som

tar utgangspunkt i den enkeltes behov og muligheter, og som bygger på en tanke om best mulig utnyttelse av menneskelige ressurser hos elevene så vel som hos personalet.

Den enkelte elev får et sammensatt tilbud basert på egne forutsetninger og ønsker. Det lages individuelle opplæringsplaner med utgangspunkt i samtaler med elever og foresatte. I planene etterstrebtes å lage et helhetlig opplegg rundt eleven. Livskvalitet som overordnet målsetting, står sentralt når eleven forbereder seg til sitt fremtidige liv i arbeid, bolig og fritid.

Det er nettopp med tanke på økt livskvalitet at skolen gir enkelte elever tilbud om aromaterapi. Jeg har vært knyttet til skolen gjennom dette tilbudet i halvannet år, og opplever helt klart at dette er en terapiform som er gunstig for den enkelte.

Aromaterapien foregår i skolens sanse-rom. Her er det godt og varmt. Vi spiller dempet musikk. Elevene blir massert i vannseng. Dette er med på å gjøre massasjen til en positiv og god sanseopplevelse. I tillegg får elevene alle de andre positive godene som aromaterapien gir.

Sykepleier og aromaterapeut Eli i arbeid med Marius.

Aromaterapi som lindring for muskelsyke

Vi trekker til side et forheng og ser inn i et lite avlukke. Belysningen er dempet og vi hører avdempet og rolig musikk. Lyseffekter på veggen og bobler i vannsøyler fanger oppmerksomheten. Midt i rommet er det en diger vannseng med høytalere under. Min klassekamerat, Marius Eid Rye, ligger avslappet i senga med et salig smil. Han blir massert og vi kan kjenne duft av sitron og eukalyptus. Marius går i klasse I DATF på Paviljongen som er en avdeling av Kvadraturen videregående skole for elever med psykisk utviklingshemning og multihandikap. Vi spør en av spesialpedagogene, Mette Midling-Jensen, om hva noen har gjort for å få det så herlig på skolen: – Vi ser det som viktig at elevene får et helhetlig opplegg der vi tar vare på både kropp og sjel, svarer Mette og fortsetter: – Med velvilje fra skolens ledelse har vi kunnet engasjere sykepleier og aromaterapeut Eli Stålesen. Hun har fem – seks elever som jevnlig får behandling i form av massasje med olje og avspenning. For Marius gir det foruten vel-

Thuan Le Cong er elev ved Paviljongen, og har med litt hjelp utarbeidet denne vesle reportasjen om aromaterapi.

(Foto Tor Visnes).

være og avspenning, økt blodsirkulasjon som kan forebygge smerter og hevelser i muskulatur som ikke virker som den skal. Marius har nemlig diagnosen «Duchenne muskeldystrofi» som er en lidelse som bare blir verre. Eli Stålesen legger til at effekten av å bli berørt gjør noe med oss i positiv retning. Bruk av eteriske oljer er med på å forsterke effekten. Eteriske oljer er uttrekk av

planter. Om en er trett kan sitronolje virke oppkvikkende og eukalyptusolje er bakteriedrepende og kan forebygge forkjølelse. For elever med spasmer brukes mandarinolje som er avslappende. Ved uro og rastløshet kan en bruke kamille. Bergamott er en olje som gjør en glad. Massasje er brukt i lang tid for å rense kroppen. Allerede for 6000 år siden ble massasje praktisert i Kina for å bedre helsa. Marius smiler mens Eli forteller og da vi spør ham, hvordan det føles kommer det med overbevisning: – Bra! Eli sier dessuten at den situasjonen som oppstår mellom pasient og terapeut blir som en oase der en kan lette litt på sine tanker og snakke om mye en ellers ikke snakker om. Marius er sår i hud og muskler når han starter med behandlingen. Etter en stund dempes smerten. En prøver samtidig å lære litt om selvstyrt avspenning der en får kontroll over egen pust. Vi forlater den lune atmosfære og takker for at vi fikk innblikk i en behandlingsform som er i stadig fremgang og som etter vår vurdering gir god effekt.